

Příloha č. 1

**Návrh základních požadavků České republiky
vůči Polsku v rámci dohody o mimosoudním
vypořádání sporu o negativních dopadech v
souvislosti s těžbou v dole Turów**

I. Oblast EIA

1) Poskytnout dokumenty a informace, které česká strana navzdory svým požadavkům stále neobdržela:

- Všechna rozhodnutí, kterými byla změněna původní povolení k těžbě č. 65/94 z roku 1994, a to z důvodu, aby ČR znala rozsah záměru (činnosti) a podmínky, které musí PGE - provozovatel dodržet. Pokud tyto informace nevyplývají z těchto rozhodnutí, je nutné poskytnout dokumentace, které byly podkladem pro vydání těchto rozhodnutí.
- Kompletní text žádosti o prodloužení povolení k těžbě do roku 2026 včetně veškerých příloh.
- Kompletní a konsolidované finální povolení k těžbě do roku 2026 ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. c) směrnice EIA, resp. všechna finální povolení k tomuto záměru.
- Všechna rozhodnutí vztahující se k těžbě do roku 2026, která umožňují vlastní těžební činnost a s ní související činnosti.
- Informace, jakým způsobem byly posouzeny vlivy podzemní stěny na životní prostředí a jakým způsobem probíhal povolovací proces k tomuto záměru.
- Všechna povolení vztahující se k podzemní stěně včetně technické dokumentace.
- Objasnění, proč byla podzemní stěna, která byla součástí záměru těžby do roku 2044, povolena již v roce 2019, tedy před dokončením procesu EIA, čili bez zohlednění výstupů z tohoto procesu a bez zohlednění v Rozhodnutí o environmentálních podmínkách, což je v rozporu se směrnicí EIA.
- Předložení kompletní dokumentace k realizaci podzemní stěny, včetně specifikace způsobu zajištění a kontroly její účinnosti, plánu údržby a návrhu konkrétních opatření, která budou realizována, pokud dojde k porušení její integrity z důvodů poklesů horninového podloží (předpokládaný pokles až 70 mm). V dokumentaci by měly být uvedeny také nejistoty a možné odchylky k budoucí účinnosti stěny.
- Přesné údaje o odčerpávaném množství vody z dolu (jižní hydraulická bariéra) z let 2015-2021, které je nezbytné zohlednit v rámci tvorby aktualizovaného hydrogeologického modelu.

2) Zajistit dodržování podmínek Rozhodnutí o environmentálních podmínkách a jejich aktualizaci na základě probíhajících monitoringů. V tomto smyslu je nutné zajistit nápravu těch podmínek, které již byly polskou stranou jednoznačně porušeny.

3) Provést řádné posouzení vlivů na životní prostředí daného záměru s představením alternativ záměru rozšíření těžby ve smyslu čl. 5 odst. 3 EIA směrnice, které nepovedou k dalšímu prohloubení dosavadních škod na životním prostředí vzniklých v souvislosti s těžbou a k vzniku dalších škod, ale které naopak přispějí k navrácení poškozených přírodních zdrojů a jejich funkcí směrem k výchozímu stavu.

4) Opakovat řízení o vydání Rozhodnutí o prodloužení povolení k těžbě s náležitým zapojením dotčené veřejnosti.

5) Při posuzování záměru zhodnotit nejen vlivy na životní prostředí při jeho přípravě, provádění, provozování, ale i při jeho ukončení, včetně důsledků jeho likvidace a dále sanace nebo rekultivace území.

- Zapojení české strany do přípravy plánů rekultivace, uspořádání setkání s českou veřejností.
- Informování české strany o řízení o rekultivaci území a přeshraničního posuzování.

II. Voda

- Vypracovat nový hydrogeologický model a použít jej jako podklad pro Rozhodnutí o environmentálních podmínkách tak, aby reflektoval aktuální stav v dynamice podzemních vod mj. i s ohledem na reálnou účinnost podzemní stěny. Dle informací poskytnutých polskou stranou je již zrealizováno 80-90 % podzemní stěny, ale pokles hladiny podzemní vody na české straně je podstatně vyšší než předpokládal polský hydraulický model z roku 2015, který byl podkladem pro mezistátní proces EIA.
- Prodloužit podzemní stěnu dál směrem na jihovýchod až do úseku, který by kryl vodní zdroj Uhelná.
- Dále stěnu prohloubit tak, aby zabránila i odtoku podzemní vody z hluboké terciérní zvodně. Ta je od roku 2017 vlivem změny proudění podzemní vody dominantní vrstvou, ze které voda z českého území odtéká do Polska.
- Prokázat, že za takto upravených parametrů je stěna skutečně způsobilá zamezit klesání hladin podzemní vody na české straně. V opačném případě navrhnout další nápravná a preventivní opatření, která jsou způsobilá tohoto účinku dosáhnout.
- Umožnit české straně kontrolu a zhodnocení vlivu výstavby podzemní stěny na hladiny podzemní vody a jejich srovnávání se stavem před výstavbou protifiltrací stěny. Poskytnout všechna doposud dostupná data z piezometrů nainstalovaných polskou stranou podél stěny.
- Rozšířit monitoring účinnosti podzemní stěny z 5 piezometrů před a za stěnou na nejméně 20 piezometrů na každé straně (tj. ve vzdálenosti 55 m). Alespoň 2-3 piezometry by měly být i v pokračování stěny na obě strany, aby bylo možné zjistit, jak je stěna navázána na okolní zlomové struktury a co bude dělat s okolní hladinou.
- Zajistit členům polsko-české komise pro hraniční vody přístup k relevantním piezometrům.
- Pravidelná výměna dat z monitoringu v rámci česko-polské monitorovací sítě podzemních vod k prokázání vlivů dolu Turów na české území včetně informací o odčerpávání vod z dolu Turów. Výsledky měření budou společně s českou stranou v rámci zřízené společné pracovní skupiny pravidelně vyhodnocovány, a to až do ukončení těžební činnosti na dole Turów. Předávání dat bude probíhat v pravidelných čtvrtletních intervalech. Tzn. vždy do 30. dne měsíce následujícího po ukončení daného čtvrtletí.

- S ohledem na vývoj hladin upravovat podobu stěny tak, aby reálně eliminovala negativní vlivy dolu. Při úpravě potřeba posoudit dopady těchto úprav na životní prostředí.
- Stanovit konkrétní hodnotu hladin podzemní vody, která bude oběma stranami považována za kritickou a opatření, která budou v takovém okamžiku přijmuta. Zejména se jedná o povinnost zajistit dotčeným obcím dodávku náhradní pitné vody.
- Rozšířit monitoring hladin podzemních vod východním a jv. směrem mezi dolem a Uhelnou (pokračování jižního zlomu).
- Provést po ročním sledování hladin podzemní vody od vybudování podzemní těsnící stěny aktualizaci hydrogeologického modelu polské strany podle aktuálních výsledků z let 2020 až 2021 na základě měřených hladin podzemní vody ve všech monitorovacích vrtech, průtoků povrchových toků, infiltrace, odběrů vody, drenáží a výsledky tohoto vyhodnocení neprodleně předat české straně.
- Přijmout opatření pro předcházení negativnímu vlivu na vodní poměry na zemědělských plochách a krajině nacházející se v dotčené oblasti.
- Posoudit přinejmenším vliv na ekosystémy v pramenném území potoka Jasnica, severní přítoky Václavického potoka, mokřady v povodí Dolnovítkovského potoka, a prameny Jasného potoka odtékajícího směrem do Polska na obec Jasna Gora.
- provést aplikační posouzení projektu podle čl. 4 odst. 7 Rámcové směrnice o vodách, a to za účasti České republiky, jelikož ovlivnění stavu vodních útvarů se pravděpodobně bude týkat i České republiky.
- Organizovat pravidelná (alespoň v ročním cyklu) setkání pro dotčenou veřejnost a dotčené samosprávy české strany, na kterých budou na odborné úrovni prezentovány a projednány výsledky monitoringu vlivů záměru na vodní zdroje na českém území a případná mitigační/eliminační opatření ve vztahu ke zjištěným vlivům.

III. Ovzduší a klima

- V rámci realizace záměru budou uplatňována opatření pro snižování emisí prachových částic, která byla prezentována a použita při modelování dopadu záměru na kvalitu ovzduší (jedná se zejména o úpravy při transportu elektrárenských popílků, zakrytí přesypu TZ2.5 na TW 1.4 a TW 2.4, instalace větrných bariér v blízkosti zásobníku uhlí, snížení frekvence dopravy při přepravě uhlí o 50 % a řízení systému zásobníku uhlí v závislosti na meteorologických podmínkách a imisních koncentracích prachových částic).
- Každoročně předložit české straně monitoring prašnosti, a to jak na polském, tak na českém území (na základě dat předložených českou stranou). Pokud bude na základě výsledků provedeného monitoringu zjištěna případná potřeba rozšíření či jiných úprav monitoringu a přijetí efektivních nápravných opatření, budou tato realizována.

IV. Hluk

- Zařadit do pravidelného monitoringu měření hladiny hluku A a frekvenčního třetinooktávového spektra měřicí bod GC2 s frekvencí 1 za 2 roky, podle platných referenčních metod. V roce 2030 provést měření v bodě GC2 třikrát.
- Protokol z měření hladiny hluku A v bodě GC 2 předávat české straně v termínu do 1 měsíce od vydání protokolu. Protokol musí obsahovat specifikaci a lokalizaci zdrojů hluku v provozu během měření.
- Před zahájením měření ve spolupráci s českou stranou odsouhlasit technické podmínky měření a následně společně zhodnotit výsledky.
- V případě měření hladiny hluku A českou stranou předat informace od dolu o zdrojích hluku provozovaných během měření včetně jejich lokalizace české straně.
- Každoročně předložit české straně monitoring hluku, a to jak na polském, tak na českém území (na základě dat předložených českou stranou). Pokud bude na základě výsledků provedeného monitoringu zjištěna případná potřeba rozšíření či jiných úprav monitoringu a přijetí efektivních nápravných opatření, budou tato realizována.

V. Vliv na horninové prostředí a přírodní zdroje

- Připravit a české straně předložit analýzu poklesu terénu.
- S ohledem na významnější poklesy hladin podzemní vody, než bylo predikováno v procesu EIA předložit na základě zdrojových dat poskytnutých českou stranou a dat získaných z vlastních měření české straně jednou za dva roky vyhodnocení sedání terénu. Prokáže-li hodnocení významný negativní vliv, provést nápravná opatření a vyhodnotit jejich účinnost.
- Uhradit náklady pasportizace budov v území dotčeném klesáním hladin s ohledem na související riziko sedání terénu a hrozbu škod na nemovitostech s návrhem pravidelného monitoringu.

VI. Post-projektová analýza

- Zpracovat post projektovou analýzu, která se bude zejména týkat:
 1. monitorování souladu s podmínkami stanovenými v rámci povolení nebo schválení činnosti a monitorování účinnosti opatření ke zmírnění dopadů,
 2. přezkoumání dopadu za účelem správného řízení životního prostředí a řešení nejasností,
 3. ověření minulých předpovědí s cílem využít zkušenosti při budoucích činnostech stejného typu.
- Post-projektovou analýzu zpracovat jednorázově po realizaci opatření ke snížení negativních vlivů na životní prostředí a předložit ji české straně.

- Pokud bude na základě výsledků provedeného monitoringu zjištěna případná potřeba rozšíření či jiných úprav monitoringu a přijetí efektivních nápravných opatření, budou tato realizována.
- V případě zjištění závažných negativních vlivů záměru na české území, uložení investorovi povinnost zajistit efektivní nápravná opatření.

VII. Krajinný ráz

- Podél jižní hranice dolu vybudovat přírodní val o takové výšce, aby dostatečně minimalizoval vlivy záměru na české území. Ochranný val doplnit o vrstvu zeminy vhodnou pro výsadbu dřevin. Val kvalitně a hustě osázet rychle rostoucími dřevinami středního až vysokého vzrůstu a zajistit odpovídající péči a ochranu těchto dřevin. Mezi valem a státní hranicí vysázet vhodný hospodářský les.

VIII. Uhrazení již vzniklých i očekávaných finančních nákladů české strany

- Uhrazení nákladů již vzniklých i nákladů plánovaných na:
 1. monitoring,
 2. vodárenskou infrastrukturu,
 3. náklady na posouzení škod na životním prostředí, posouzení bezprostřední hrozby takových škod,
 4. náklady na analýzu vlivu poklesu terénu a škod na nemovitostech
 5. náklady na pasportizaci budov,
 6. na administrativu, právní záležitosti, sběr dat a dalších obecných nákladů
- Uhrazení dalších finančních nákladů české strany vzniklých v minulosti i plánovaných do budoucnosti.
- Finanční náhrada veškerých dalších budoucích škod způsobených těžbou na dole Turów na vodních zdrojích na území České republiky.